

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi**

Łódź, dnia grudnia 2011 r.

Pan

Zenon CHOJNACKI

Wójt Gminy Inowłódz

**R/11/004
LLO-4110-01-03/2011**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2. ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi skontrolowała Urząd Gminy w Inowłodzu, zwany dalej „Urzędem”, w ramach programu kontroli „przestrzeganie przepisów ochrony środowiska i przyrody w procesie planowania i realizacji przedsięwzięć hydrotechnicznych z zakresu melioracji wodnych podstawowych na małych rzekach w województwie łódzkim”, w latach 2008-2011(I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym 12 grudnia 2011 r. - Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do przepisu art. 60. ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Urzędu w zakresie przestrzegania procedur związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Formułując pozytywną ocenę Najwyższa Izba Kontroli uwzględniła w szczególności:

1. Przygotowanie organizacyjne Urzędu Gminy Inowłódz² zapewniało należyte wypełnianie obowiązku³ udostępniania każdemu informacji o środowisku i jego ochronie, znajdujących się w posiadaniu Urzędu.

W okresie objętym kontrolą, informacje o wszczętych postępowaniach w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach planowanych przedsięwzięć, były podawane

¹ Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zmianami, zwanej dalej ustawą o NIK

² zwanego dalej Urzędem

³ nałożonego przepisem art. 8. ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. nr 199., poz. 1227., ze zmianami), zwanej dalej ustawą o udostępnianiu informacji

do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie obwieszczeń i zawiadomień na tablicach Urzędu. W treści tych dokumentów, zgodnie z przepisem art. 32. Prawa ochrony środowiska⁴ i art. 33. ustawy o udostępnianiu informacji, określono 21-dniowy termin na składanie uwag i wniosków, wskazano na możliwości zapoznania się z dokumentacją i uzyskania od pracownika Urzędu dodatkowych wyjaśnień.

Pomimo tego, jak wskazują ustalenia kontroli, w okresie od 15 listopada 2008 r. do 30 czerwca 2011 r., Urząd nie podał do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej danych o wszystkich (169) złożonych, w tym okresie, wnioskach o wydanie - na podstawie przepisu art. 75. ust. 1. pkt 1. ustawy o udostępnianiu informacji - decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Nie podał także danych o wydanych 151 postanowieniach w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (w tym o: pięciu postanowieniach o nałożeniu obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko; 15 postanowieniach nakładających obowiązek opracowania raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i o 131 postanowieniach o odstąpieniu od nałożenia obowiązku przeprowadzenia oceny). Urząd podał do publicznej wiadomości informacje o trzech wydanych decyzjach środowiskowych, na 11 wydanych w okresie objętych kontrolą.

Wskazane w wyjaśnieniu złożonym przez Pana Wójta okoliczności: niewłaściwa interpretacja przepisu prawa i dotychczasowa praktyka, jako przyczyny niewywiązywania się z ustawowego obowiązku - w ocenie Najwyższej Izby Kontroli nie uzasadniają naruszenia przez pracowników Urzędu procedury określonej ustawą o udostępnianiu informacji.

2. Urząd przestrzegał procedur określonych ustawą o udostępnianiu informacji w postępowaniach związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z planowaną realizacją inwestycji mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko lub na tereny obszaru sieci Natura 2000.

W okresie objętym kontrolą inwestorzy złożyli 241 wniosków o wydanie decyzji środowiskowych (w tym 72 do 14 listopada 2008 r.). Wnioski, na podstawie których wszczęto postępowania - spełniały wymogi określone w art. 46a. ust. 4. ustawy Prawo ochrony środowiska (złożone do 14 listopada 2008 r.) i przepisu art. 74. ust. 1. ustawy o udostępnianiu informacji (złożone po 14 listopada 2008 r.).

W ośmiu postępowaniach (w tym w trzech do 14 listopada 2008 r.) nałożono, w drodze postanowień, obowiązek przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania planowanego

⁴ ustawa z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. nr 62., poz. 627., ze zmianami)

przedsięwzięcia na środowisko, a w 20 (w tym w pięciu do 14 listopada 2008 r.) opracowania raportu oddziaływania na środowisko. Każdorazowo określono zakres tych raportów.

W 195 postępowaniach (w tym w 64 do 14 listopada 2008 r.) wydano postanowienia o odstąpieniu od nałożenia na inwestorów obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko oraz opracowania raportu. Uzasadnieniem tego stanowiska było m.in. to, że: realizacja planowanych zadań nie przyczyni się do pogorszenia warunków środowiskowych; planowane przedsięwzięcie położone jest poza terenem obszaru sieci Natura 2000; brak jest negatywnego wpływu przedsięwzięcia na ten obszar.

Raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, przedłożone w trakcie postępowań o wydanie decyzji środowiskowej, spełniały wymogi określone przepisem art. 52. ust. 1. Prawa ochrony środowiska i art. 66. ust. 1. ustawy o udostępnianiu informacji.

Wydanie decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych zakończyło 11 postępowań (w tym trzy do 14 listopada 2008 r.) i było poprzedzone opracowaniem ocen oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko. Wydanie decyzji środowiskowych, zgodnie z przepisem art. 56. ust. 1. ustawy Prawo ochrony środowiska i art. 80. ust. 2. ustawy o udostępnianiu informacji, poprzedzone było sprawdzeniem zgodności lokalizacji planowanego przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, gdy dla danego terenu takie plany obowiązywały.

W czterech postępowaniach decyzje środowiskowe wydano bez uprzedniego opracowania raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Wójt Gminy przed wydaniem tych decyzji, stosownie do obowiązku nałożonego przepisem art. 51. ust. 2. Prawa ochrony środowiska i art. 63. ust. 2. ustawy o udostępnianiu informacji, uzyskał stosowne opinie wojewody, starosty i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz państwowych organów inspekcji sanitarnej.

Decyzje te wydano w terminie od 29 do 41 dni od daty przekazania Urzędowi raportu i w terminie od 5 do 21 dni od daty wydania stosownej opinii przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. W treści decyzji, zawierających uzasadnienie faktyczne i prawne, zawarto informacje wymagane przepisem art. 56. ust. 2. Prawa ochrony środowiska i art. 82. ust. 1. ustawy o udostępnianiu informacji. Informacje o ich wydaniu wywieszano na tablicach ogłoszeń Urzędu.

Umorzono dziewięć postępowań, ponieważ planowane przedsięwzięcia nie spełniały przesłanek określonych przepisem art. 71. ust. 2. lub art. 72. ust. 1. ustawy o udostępnianiu informacji.

3. W okresie objętym kontrolą, 154 postępowania zakończono wydaniem decyzji o ustaleniu warunków zabudowy, w tym 106 po uprzednim uzyskaniu (po 14 listopada 2008 r.) postanowień Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięć wydanych, zgodnie z przepisem art. 90. ust. 7. ustawy o udostępnianiu informacji.

Bez rozpatrzenia pozostawiono 49 wszczętych postępowań. W tej liczbie, do dnia zakończenia kontroli, w dokumentacji 41 (prowadzonych przez pracownika Zespołu ds. Koordynacji Programów Unijnych i Inwestycji) przygotowano projekty decyzji ustalających warunki zabudowy lub odmowy ich ustalenia.

W dokumentacji postępowań o wydanie decyzji ustalających warunki zabudowy (sprawy: 7331/1, 11, 21, 31, 41 i 71/08; 7331/21, 31, 41, 50 i 60/09; 733/11, 21 i 40/10 oraz BPI.11/2011) brak było informacji o przyczynach niewydania rozstrzygnięć, do dnia zakończenia kontroli NIK, kończących postępowania.

Wskazane w wyjaśnieniu złożonym przez Pana Wójta okoliczności: długotrwała nieobecność pracownika (choroba) i brak w dokumentacji notatek służbowych, w ocenie Najwyższej Izby Kontroli nie uzasadniają niedochowania przez pracowników Urzędu terminu załatwiania spraw, określonego przepisem art. 35. § 1. Kpa.

4. W analizowanym okresie w Rejestrze Decyzji/Projektów o Warunkach Zabudowy zaewidencjonowano pięć postępowań w sprawie wydania decyzji o warunkach zabudowy na realizację przedsięwzięć hydrotechnicznych. Żadne z tych postępowań nie dotyczyło planowania/realizacji przedsięwzięcia hydrotechnicznego z zakresu melioracji wodnych podstawowych na małych rzekach w województwie łódzkim. Postępowanie wszczęte na wniosek Lasów Państwowych Nadleśnictwa Smardzewice zakończono wydaniem 5 lutego 2009 r. decyzji nr 58/08 ustalającej warunki zabudowy przebudowy drewnianego obiektu mostowego, bez uprzedniego uzyskania przez inwestora decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W dokumentacji postępowania brak było wniosku Nadleśnictwa o wydanie decyzji środowiskowej wymaganej przepisem art. 71. ustawy o udostępnianiu informacji. W złożonym wyjaśnieniu Pan Wójt stwierdził, że dokumentacja postępowania nie pozwala na ustalenie przyczyny wydania decyzji ustalającej warunki zabudowy bez uprzedniego uzyskania przez inwestora decyzji środowiskowej. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli powyższe uchybienie wskazuje na nieprzestrzeganie przez pracowników Urzędu

instrukcji kancelaryjnej obowiązującej w okresie objętym kontrolą⁵, w zakresie załatwiania spraw i ewidencji dokumentacji.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Egzekwowanie wywiązywania się z obowiązku udostępniania drogą elektroniczną danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie, nałożonego przepisem art. 21. ust. 1. ustawy o udostępnianiu informacji.
2. Podjęcie działań zapewniających terminowe załatwianie spraw zgodnie z przepisami Kpa i przepisami szczególnymi.
3. Gromadzenie dokumentacji spraw zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów w sprawie instrukcji kancelaryjnej⁶.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi, na podstawie art. 62. ust. 1. ustawy o NIK oczekuje od Pana Wójta w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego Wystąpienia Pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych celem realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Wójtowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Łodzi umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62. ust. 2. ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

⁵ rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z 22 grudnia 1999 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz. U. nr 112., poz. 1319., ze zmianami)

⁶ rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. nr 14., poz. 67., ze zmianą)